

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 grudnia 2022 r.

NK-KSE.431.1.29.2022.MJ

Pan
Piotr Roman
Prezydent Miasta Bolesławiec

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 19, 20, 21 września 2022 r. na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie², a także na podstawie imiennego upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 8 września 2022 r. nr: NK-KSE.0030.102.2022.MJ, kontroler z Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, Magdalena Janiszewska – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadził w Urzędzie Miasta Bolesławiec (ul. Rynek 41; pl. Marszałka J. Piłsudskiego 1, 59-700 Bolesławiec) kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności, wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności³ – zwanej dalej „u.e.l.”.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym w dniu 28 czerwca 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na II półrocze 2022 r. nr NK-KSE.430.5.2022.AG.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, tj.:

- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- terminowość prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych,
- udostępnianie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL,

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2021 r. do dnia kontroli.

¹ Dz.U. z 2020 r., poz. 224.

² Dz.U. z 2022 r., poz.135 ze zm.

³ Dz.U. z 2022 r., poz. 1191.

W kontrolowanym okresie funkcję kierownika Urzędu sprawował Pan **Piotr Roman** - Prezydent Miasta Bolesławiec. Zadania z kontrolowanego zakresu były realizowane przez 2 osoby zatrudnione na stanowisku inspektorów w Wydziale Spraw Obywatelskich. Nadzór nad ww. pracownikami sprawował Naczelnik Wydziału oraz Zastępca Naczelnika Wydziału.

Realizację przez Prezydenta Miasta Bolesławiec zadań z zakresu administracji rządowej polegających na prowadzeniu spraw dotyczących ewidencji ludności oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

USTALENIA KONTROLI

Prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach meldunkowych oraz terminowość realizacji spraw w tym zakresie.

W kontrolowanym okresie wydano 89 decyzji administracyjnych, 10 zostało poddanych kontroli. Trzy spośród kontrolowanych spraw zakończono umorzeniem postępowania⁴. W sześciu przypadkach organ wydał decyzję w sprawie wymeldowania z miejsca pobytu stałego⁵. Jedna sprawa zakończyła się wydaniem decyzji na podstawie art. 31 ust. 1 u.e.l. (anulowanie czynności materialno-technicznej)⁶.

W toku kontroli stwierdzono, iż organ weryfikował wpływające wnioski pod względem formalnym. We wszystkich sprawach, w których było to wymagane, do akt załączony został dokument potwierdzający wpłatę opłaty skarbowej w wysokości 10 zł, zgodnie z ust. 53 części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁷. Na wydanych decyzjach organ zamieszczał adnotację o opłacie skarbowej, zgodnie z dyspozycją art. 8 ust. 3 ww. ustawy.

Postępowania prowadzono zgodnie z żądaniem wnioskodawcy. Strony zawiadamiane były o wszczęciu postępowania, na podstawie art. 61 § 4 k.p.a.⁸. W ww. zawiadomieniach prawidłowo pouczano o treści art. 41 k.p.a.

Przy prowadzeniu postępowań z reguły prawidłowo stosowano przepisy prawa procesowego, w szczególności art. 50, 52, 54, 67, 72, 75 k.p.a.⁹. W trakcie prowadzonych postępowań podejmowane były właściwe czynności wyjaśniające, mające na celu ustalenie stanu faktycznego. Postępowania dowodowe prowadzone były rzetelnie.

W sytuacji, gdy zachodziła konieczność zapewnienia nieobecnej stronie udziału w prowadzonym postępowaniu, organ prawidłowo, na podstawie art. 34 § 1 k.p.a., występował do sądu o ustanowienie kuratora¹⁰.

⁴ SO.5343.8.27.2021, SO.5343.8.68.2021, SO.5343.87.2021.

⁵ SO.5343.8.22.2021, SO.5343.8.36.2021, SO.5343.8.62.2021, SO.5343.8.106.2021, SO.5343.8.5.2022, SO.5343.8.23.2022.

⁶ SO.5343.8.57.2021.

⁷ Wykaz przedmiotów opłaty skarbowej, stawki tej opłaty oraz zwolnienia, stanowiący załącznik do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2142 ze zm.).

⁸ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2000) – zwana dalej k.p.a.

⁹ Stwierdzone w tym zakresie nieprawidłowości zostaną opisane poniżej.

¹⁰ Dot. SO-DW.5343.37.2020, SO-DW.5343.64.2020, SO-DW.5343.54.2021, SO-DW.5343.47.2021.

Kontrola wykazała, że w nagłówkach pism, kierowanych do stron w toku postępowania administracyjnego, stosowano prawidłowe oznaczenie organu gminy (Prezydent Miasta Bolesławiec).

Wszczęte postępowania administracyjne zakończone zostały wydaniem decyzji, które zgodnie z art. 107 k.p.a. zawierały: datę wydania, oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. Decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

Postępowania administracyjne przeprowadzono terminowo. W przypadku braku możliwości załatwienia sprawy w terminie, organ sporządzał stosowne sygnalizacje. Przedmiotowe pisma, zgodnie z dyspozycją art. 36 § 1 k.p.a., określały przyczyny zwłoki, wskazywały nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczenie o prawie do wniesienia ponaglenia.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a., sporządzane są zgodnie ze wzorem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy¹¹.

W toku kontroli stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości i uchybienia.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w sprawie nr SO.5343.8.36.2021 nie brali udziału, jako strony postępowania, właściciele mieszkania. W tym miejscu wskazać należy, że stroną postępowania o wymeldowanie w trybie administracyjnym będzie każda osoba, która posiada tytuł prawny do lokalu, którego postępowanie dotyczy (powyższe stanowisko potwierdza uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 5 grudnia 2011 r., sygn. akt II OPS 1/11). Z wyjaśnień z 27 października 2022 r. wynika, iż:

„W postępowaniu SO.5343.8.36.2021 nie brali udziału jako strony postępowania właściciele przedmiotowego mieszkania, gdyż taką stosowano praktykę. Informuje się, że aktualnie za każdym razem będą zawiadamiani właściciele mieszkania – jako strony postępowania”.

Kolejnym problemem związanym z opisaną wyżej nieprawidłowością był fakt, że w ww. sprawie SO.5343.8.36.2021 nie zawiadomiono o oględzinach właścicieli lokalu, w którym miały zostać one przeprowadzone. Oględzin lokalu nie udało się przeprowadzić „z powodu braku możliwości dostania się do niego”. W piśmie z 27 października 2022 r. wskazano, że:

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 250.

„W postępowaniu SO.5343.8.36.2021 była przyjęta nieprawidłowa praktyka. Aktualnie każdorazowo właściciele lokalu są zawiadamiani o przeprowadzanych oględzinach”.

Zauważyć należy, że gdyby właściciele brali udział w przedmiotowym postępowaniu, można było uniknąć opisanej sytuacji.

Z udostępnionych w trakcie czynności kontrolnych akt 4 nw. spraw nie wynikało kto jest właścicielem lokali, których te postępowania dotyczą. W wyjaśnieniach nr SO.1710.7.2022 z 27 października 2022 r.¹² wskazano, że:

„W postępowaniach SO.5343.8.87.2021, SO.5343.8.68.2021, SO.5343.8.62.2021 oraz SO.5343.8.27.2021 właścicielem przedmiotowych mieszkań jest Gmina Miejska Bolesławiec a gospodarującym zasobem gminnym jest Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Bolesławcu (jednostka samorządowa Gminy Miejskiej Bolesławiec, która zarządza zasobami mieszkaniowymi należącymi do Gminy Miejskiej Bolesławiec). Przedmiotowe mieszkania nie zostały jeszcze sprzedane przez Gminę Miejską Bolesławiec, co wiąże się z faktem, że nie mają one właścicieli i tym samym założonych ksiąg wieczystych. Ponadto lokale zostały zdane przez osoby je wynajmujące i brak jest nowych najemców przedmiotowych mieszkań. Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Bolesławcu nie podpisał nowych umów najmu dot. w/w lokali”.

Wyjaśnienia zostały uwzględnione. Niemniej zauważyć należy, że opisane w nich ustalenia powinny znaleźć odzwierciedlenie w aktach ww. spraw. Wskazać należy, że zgodnie z dyspozycją art. 72 § 1 k.p.a. czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

W trakcie trwania czynności kontrolnych ustalono, że w piśmie z 16 marca 2021 r. nr SO.5343.8.27.2021 wezwano świadka do złożenia wyjaśnień „w poniedziałek w godzinach od 14⁴⁵ do 16³⁰ oraz od wtorku do czwartku w godzinach od 14⁴⁵ do 15¹⁵ (...) w terminie siedmiu dni od daty otrzymania wezwania”. Zauważyć należy, że zgodnie z dyspozycją art. 79 § 1 oraz § 2 k.p.a. strona powinna być zawiadomiona o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin przynajmniej na siedem dni przed terminem. Strona ma prawo brać udział w przeprowadzeniu dowodu, może zadawać pytania świadkom, biegłym i stronom oraz składać wyjaśnienia. W związku z powyższym stwierdzić należy, że opisany wyżej sposób wyznaczenia świadkowi terminu na złożenie wyjaśnień uniemożliwia skorzystanie z uprawnień strony wynikających z ww. przepisu, gdyż nie ustala konkretnej daty przeprowadzenia dowodu. Powyższe dotyczy również pisma z 10 sierpnia 2021 r. nr SO.5343.8.57.2021, a także pism z 25 maja 2021 r. oraz 22 czerwca 2021 r. nr SO.5343.8.36.2021. W wyjaśnieniach z 27 października 2022 r. poinformowano, że:

„(...) aktualnie świadkowie wzywani są do Urzędu Miasta na konkretny termin przesłuchania”.

Kontrola wykazała, że organ w sprawie nr SO.5343.8.22.2021 wydał jedną decyzję dotyczącą wymeldowania dwóch osób. W związku z powyższym wyjaśnić należy, że postępowania meldunkowe dotyczące członków jednej rodziny spełniają wymogi

¹² Zwanych dalej wyjaśnieniami 27 października 2022 r.

wynikające z art. 62 k.p.a., wprowadzającego instytucję współuczestnictwa formalnego. Postępowanie, w którym łącznie rozpatrywanych jest kilka spraw administracyjnych, kończy się wydaniem w każdej sprawie odrębnych decyzji¹³.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że podstawa prawna wydanych decyzji w sprawie umorzenia postępowania powołana została w sposób niepełny, gdyż pominięty został art. 35 u.e.l.

Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy organ nie zamieszcza informacji, co do sposobu ich wysyłki, np. poprzez list polecony, list priorytetowy, czy też doręczenie elektroniczne, co stanowi naruszenie § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej¹⁴.

Przyczyną powstania opisanych wyżej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur.

Odnosząc się do terminowości prowadzonych postępowań na marginesie należy zauważyć, że zgodnie z art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy **wymagającej postępowania wyjaśniającego** powinno nastąpić **nie później niż w ciągu miesiąca**. Jest to termin, którego uchybienie powinno skutkować sygnalizacją, o której mowa w art. 36 k.p.a., również w przypadku, gdy organ uzna, iż sprawa ma charakter szczególnie skomplikowany¹⁵. Postępowanie takie należy uznać za właściwe mając na uwadze zasady ogólne k.p.a., przede wszystkim zasadę czynnego udziału strony w postępowaniu, zasadę szybkości postępowania oraz zasadę udzielania informacji. W związku z powyższym wskazać należy, iż zasadne byłoby sporządzanie sygnalizacji o nowym terminie załatwienia sprawy **przed** upływem miesiąca (dotyczy spraw nr SO.5343.8.22.2021, SO.5343.8.36.2021, SO.5343.8.57.2021). Niemniej powyższe nie miało wpływu na ocenę terminowości prowadzenia przedmiotowych postępowań administracyjnych.

[dowód: akta kontroli str.: 19-173, 366-377]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące prowadzenia przez Prezydenta Miasta Bolesławiec postępowań administracyjnych, na podstawie art. 35 u.e.l. oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Zagadnienie dotyczące terminowości realizacji spraw w tym zakresie oceniono **pozytywnie**.

¹³ B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Art. 62 k.p.a., wyd. 18, Warszawa 2022. Dodatkowo obszerne wyjaśnienia na ten temat przedstawiono w piśmie nr SOC-OP.621.1.166.2017.AB z 10 czerwca 2019 r.

¹⁴ Załącznik nr 1 do Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67, ze zm.) – zwanego dalej Instrukcją kancelaryjną.

¹⁵ Art. 35 § 3 k.p.a. załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...).

Udostępnianie danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL

Kontroli poddano 20¹⁶ spraw dotyczących udostępnienia danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL. W toku czynności kontrolnych ustalono, że we wszystkich sprawach wnioski złożone były na właściwych formularzach, określonych na podstawie § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego¹⁷.

Kontrola wykazała, że organ weryfikował wnioski pod względem formalnym.

W 16 kontrolowanych sprawach wnioskodawcą były podmioty zwolnione z ponoszenia wymaganych opłat za udostępnienie danych z rejestru, na podstawie art. 53 pkt 1 bądź art. 54 u.e.l. W pozostałych przypadkach¹⁸ wniesione zostały stosowne opłaty za udostępnienie informacji oraz wymagana opłata skarbową w przypadku złożenia pełnomocnictwa.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że organ w odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL z reguły udostępniał dane zgodnie z żądaniem wnioskodawcy (wyjątek stanowią sprawy SO.5345.1.100.2021, SO.5345.4.40.2022, SO.5345.4.100.2021), w zakresie w jakim wykazał on uprawnienia do uzyskania żądanych danych.

Odpowiedzi zostały prawidłowo podpisane przez upoważnionego pracownika organu. Kontrola wykazała, że wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo.

Niemniej w toku kontroli stwierdzono niżej wymienione uchybienia i nieprawidłowości.

Kontrola wykazała, że w sprawie nr SO.5345.4.40.2022 nie doręczono wnioskodawcy odpowiedzi na złożony wniosek, gdyż do pisma przewodniego, przesłanego drogą elektroniczną, nie został dołączony właściwy załącznik. Powyższe wynikało z błędu pracownika.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że we wszystkich odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych z rejestru PESEL sporządzonych w 2021 r., organ nie wskazywał podstawy prawnej działania. Zauważyć należy, że zgodnie z art. 6 k.p.a. organy działają na podstawie przepisów prawa. W przypadku braku możliwości wydruku podstawy prawnej na formularzu systemowym, stosownym było sporządzanie pisma przewodniego, zawierającego podstawę prawną działania organu lub jej wskazanie w rubryce „uwagi”. Zauważyć należy, że aktualnie organ powołuje podstawę prawną w ww. odpowiedziach (wydruki formularzy z systemu), jednak jest ona nieprawidłowa, bowiem art. 45 ust. 2a u.e.l. dotyczy wydawania zaświadczeń z rejestru PESEL, a nie udostępniania danych, o którym mowa w art. 46 ww. ustawy.

¹⁶ SO.5345.4.50.2021, SO.5345.2.60.2021, SO.5345.2.30.2021, SO.5345.3.200.2021, SO.5345.3.400.2021, SO.5345.3.600.2021, SO.5345.1.300.2021, SO.5345.1.200.2021, SO.5345.1.100.2021, SO.5345.4.80.2022, SO.5345.2.4.2022, SO.5345.2.2.2022, SO.5345.3.300.2022, SO.5345.3.200.2022, SO.5345.3.100.2022, SO.5345.1.150.2022, SO.5345.1.100.2022, SO.5345.1.50.2022, SO.5345.4.40.2022, SO.5345.4.100.2021.

¹⁷ Dz.U. poz. 2523 - obowiązujące do 13 lipca 2022 r.

¹⁸ SO.5345.3.400.2021, SO.5345.3.600.2021, SO.5345.3.200.2022, SO.5345.3.100.2022.

W sprawie SO.5345.1.100.2021 wnioskodawca wskazał w punkcie wniosku dotyczącym zakresu żądania m.in. „daty urodzenia dzieci”, niemniej organ w udzielonej odpowiedzi nie odniósł się do wskazanej kwestii. Mając na uwadze, iż przedmiotowa informacja nie jest gromadzona w rejestrze, należało poinformować wnioskodawcę o tym fakcie.

Odmienna sytuacja dotyczy odpowiedzi nr SO.5345.1.50.2022 w której zawarto dane dzieci. Zauważyć należy, że informacje, które gromadzone są w rejestrze mieszkańców i rejestrze PESEL określa art. 8 u.e.l. Do gromadzenia danych innego rodzaju niż wskazane w ww. przepisie konieczna jest osobna podstawa prawna, czyli przepis prawa powszechnie obowiązującego upoważniający organ rejestrowy do gromadzenia danych wykraczający poza egzemplifikację przedmiotową zawartą w art. 8 u.e.l.¹⁹. W związku z powyższym stwierdzić należy, że organ nie miał podstaw, aby udostępnić wskazane wyżej informacje.

W odpowiedzi nr SO.5345.4.100.2021 zabrakło informacji dotyczących poprzedniego nazwiska, pomimo iż o takie dane wnioskowano. Podkreślić należy, że w przypadku braku informacji, których żąda wnioskodawca, należy ustosunkować się również w tym zakresie i udzielić odpowiedzi, np. brak danych.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że odpowiedź na wniosek o udostępnienie danych nr SO.5345.2.30.2021 sporządzona 18 stycznia 2021 r., została wysłana dopiero 1 lutego 2021 r.

W wyjaśnieniach z 27 października 2022 r. wskazano, że:

„W dniu 15 stycznia 2021 r. do Urzędu Miasta Bolesławiec na skrynkę ePUAP wpłynęła od Komornika Sądowego Piotra Wawrzyniaka paczka zawierająca 55 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców. Pracownik zajmujący się udostępnieniem danych przygotował odpowiedzi na wszystkie wnioski z zachowaniem siedmiodniowego terminu i następnie sukcesywnie, załatwiając jednocześnie inne sprawy związane z jego zakresem czynności, zakładał sprawy w elektronicznym systemie e-dokument w celu ich podpisu i wysyłki do wnioskodawcy. W dniu 25 stycznia 2021 r. odpowiedź dotycząca sprawy SO.5345.2.30.2022 została założona w systemie elektronicznym i przekazana przełożonemu do akceptacji. Dnia 30 stycznia 2021 r. odpowiedź została zaakceptowana przez przełożonego – Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich, a w dniu 1 lutego 2021 r. podpisana podpisem elektronicznym i przekazana ponownie pracownikowi w celu wysłania jej do wnioskodawcy. Wysyłka oraz doręczenie odpowiedzi wnioskodawcy nastąpiła tego samego dnia tj. 1 lutego 2022 r.”.

W związku z powyższym podkreślić należy, że data pisma powinna być zgodna z datą podpisania go przez upoważnioną osobę. W związku z powyższym na ww. odpowiedzi powinna widnieć data 1 lutego 2021 r., a nie 18 stycznia 2021 r. Ta sama uwaga dotyczy sprawy nr SO.5345.2.60.2021 (data widniejąca na piśmie 12 kwietnia 2021 r., data jego podpisania 15 kwietnia 2021 r.).

Na pismach stanowiących odpowiedź na wnioski o udostępnienie danych

¹⁹ M. Kępa, G. Krawiec, A. Nodźak, Ustawa o ewidencji ludności. Komentarz, Warszawa 2020.

nie zamieszczano informacji co do sposobu wysyłki, np. poprzez list polecony, list priorytetowy, czy też doręczenie elektroniczne, co jest niezgodne z treścią § 60 ust. 3 ww. Instrukcji kancelaryjnej.

Wydruki wniosków, które wpłynęły w formie elektronicznej, nie zawierały informacji o weryfikacji podpisu elektronicznego, o której mowa w § 47 ust. 4 ww. Instrukcji kancelaryjnej.

Przyczyną powstania przedmiotowych nieprawidłowości było nieprzestrzeganie procedur.

[dowód: akta kontroli str. 174-292, 366-377]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL na podstawie ustawy o ewidencji ludności, oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Odmowa udostępnienia danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL

W kontrolowanym okresie organ wydał 3 decyzje administracyjne o odmowie udostępnienia danych²⁰. Wszystkie zostały poddane kontroli.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że wnioski złożone zostały na właściwych formularzach, określonych na podstawie § 1 pkt 1 ww. rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego.

Kontrola wykazała, że organ weryfikował wnioski pod względem formalnym. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wezwano do ich uzupełnienia, na podstawie art. 64 § 2 k.p.a. (dot. sprawy nr SO.5345.3.327.2021). Niemniej jednak zauważyć należy, że wezwanie dotyczyło wskazania podstawy prawnej upoważniającej do udostępnienia jednej z danych, której dotyczył wniosek. Mając na uwadze, iż wnioskodawca w pkt 6 wniosku wskazał, jako uzasadnienie potrzeby uzyskania danych „dochodzenie wierzytelności na drodze egzekucji posiadanych wierzytelności”, podkreślić należy, że badanie interesu prawnego dokonywane jest na etapie merytorycznej oceny uprawnienia strony do uzyskania wnioskowanych danych²¹. W związku z powyższym organ powinien w opisanym przypadku wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień w tym zakresie, na podstawie art. 50 § 1 k.p.a., ze wskazaniem, że brak wyjaśnienia podstawy prawnej żądania, skutkować będzie wydaniem decyzji o odmowie udostępnienia danych.

W toku kontroli stwierdzono, że wnioskodawcy wnieśli stosowne opłaty za udostępnienie danych oraz wymaganą opłatę skarbową w przypadku złożenia pełnomocnictwa.

Postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o odmowie udostępnienia danych na podstawie art. 47 ust. 3 u.e.l. zawierały zgodnie z art. 107 k.p.a.: datę wydania,

²⁰ SO.5345.4.41.2021, SO.5345.3.328.2022, SO.5345.3.327.2022.

²¹ Zbiorcze zestawienie odpowiedzi na pytania dotyczące problematyki udostępniania danych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

oznaczenie organu i strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie, pouczenie o przysługujących środkach odwoławczych, podpis oraz pieczęć uprawnionej osoby. Niemniej w toku kontroli stwierdzono, że w decyzji nr SO.5345.4.41.2021 nie zamieszczono pouczenia, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 7 k.p.a.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że decyzje zostały doręczone stronom, a w aktach znajdują się potwierdzenia skutecznego doręczenia rozstrzygnięć.

Kontrola wykazała, że wszystkie sprawy zostały załatwione terminowo.

[dowód: akta kontroli str. 293-368]

Mając na uwadze przedstawiony stan faktyczny i prawny oraz określone w programie kontroli zasady oceniania, zagadnienie dotyczące odmowy udostępniania danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL na podstawie ustawy o ewidencji ludności, oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Mając na uwadze przedstawiony powyżej stan faktyczny i prawny, realizację przez Prezydenta Miasta Bolesławiec zadań z zakresu administracji rządowej, wynikających z ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W związku z powyższym, w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości należy:

1. Prawidłowo ustalać strony postępowania.
2. W każdym przypadku zawiadamiać strony o planowanych oględzinach lokalu.
3. Czynności organu, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.
4. Przestrzegać dyspozycji art. 79 k.p.a.
5. W przypadku gdy w postępowaniu łącznie rozpatrywanych jest kilka spraw, w każdej sprawie wydawać odrębną decyzję.
6. W decyzjach w sprawie umorzenia postępowania administracyjnego przywoływać prawidłową podstawę prawną.
7. Na egzemplarzach pism przeznaczonych do włączenia do akt sprawy zamieszczać informację, co do sposobu ich wysyłki.
8. Prawidłowo doręczać odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych.
9. W odpowiedziach na wnioski o udostępnienie danych jednostkowych wskazywać prawidłową podstawę prawną działania organu.
10. Udostępniać dane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy.
11. Udostępniać wyłącznie dane, które są gromadzone w rejestrach, na podstawie art. 8 u.e.l.
12. Przestrzegać zasady, aby data pisma była zgodna z datą podpisania go przez osobę upoważnioną.

13. Dokumentować w aktach fakt dokonania weryfikacji podpisu elektronicznego wnioskodawcy.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o przekazanie w terminie **do 31 stycznia 2023 r.** informacji o wykonaniu zaleceń i wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości lub przyczynach ich niepodjęcia.

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Jarosław Obremski